

Endvidere fremhæves det, at den Mand, der var for at modtage Nikolaj Spir, Eugen Jørgensen, ikke kunde tænke sig, at Frue Kirke, saa lidt som Rundetaarn, fik et Spir. Ja, nu er Eugen Jørgensen død, saa vi kunne ikke appellere til ham, men vi vide alle, at naar vi kæmpe for at faa noget positivt sat igennem, kunne vi godt slaa fra os til den anden Side, og naar der saa kommer et Tilbud derfra, kunne vi endda godt ændre Standpunkt og Synspunkt. Eugen Jørgensens Stilling kan derfor i den Henseende ikke veje noget. Derimod har Betænkningen sit faste Punkt i Pietetsfølelsen. Pietetsfølelsen overfor det bestaaende er altid at vurdere, og den kunne vi egentlig ikke kæmpe imod. Der er sikkert mange, der vilde protestere, hvis vi vilde bygge Koldinghus op, gaa bort fra Ruinerne der, paa samme Maade som nogle vare kedede af, at Marmorkirken blev rejst. De syntes, at Ruinen med Vedbenden og det øvrige grønne var saa prydelig. Denne Pietetsfølelse er i Virkeligheden ikke meget værd. Pietet for det gamle dyrkes altid i døende Folk, i døende Lande. En livskraftig Nation vil ikke være blind for Pietetsfølelsens Værdi, men lader sig ikke beherske af den og falder ikke paa Knæ for den.

Derefter pløjer Betænkningen med Martin Borchs Kalv, Martin Borch, som har sagt mange fornuftige Ting i sine Udtalelser mod Frue Spir, men som er Tilhænger af Spiret. Derefter faa vi Fotografier af Frue Kirke, afbildet mellem to gotiske Katedraler, den i Antwerpen og den i Ulm. Det er tydeligt nok, at naar man ser paa dette Fotografi, forsvinder Frue Kirke med Spir helt, men det er ejendommeligt, synes jeg, at sætte disse tre Fotografier sammen. Det ejendommelige for disse gotiske Katedraler er netop Spirbygningen, Taarnbygningen. Det hele samler sig om Taarnet, om Spiret. Det er hele den kristelige Mystik, som har faaet sit Udtryk i Sten i disse gotiske Katedraler. Men Frue Kirke hører slet ikke herhen. Man kunde med Rette have sat mangfoldige andre Kirker ved Siden af, for at det skulde bevise noget. Man kunde have taget f. Eks. en Kirke som St. Mary-le-Strand i London. Det er netop en Kirke, som vilde bevise noget i den Henseende. Det er en Kirke, som netop har et Spir som Frue Kirkes, et Spir, der er i den Grad ligt det Spir, som nu tænkes sat paa Frue Kirke, at man næsten ikke kan tvivle om, at Overceremonimester Lerché maa enten have set

den eller kendt Tegningen til den. Den blev opført i 1717, saa tidsmæssigt vilde der ikke være noget i Vejen for det. Det Spir, som bygger sig op der, er af samme Slags som det, man nu ønsker at sætte paa Frue Kirkes Taarn, og det bygger sig op paa en saadan Maade, at det kan jævnstilles med det Spir, der nu skal sættes op. Eller man kunde, hvis man ikke vilde nøjes med en almindelig Sognekirke, have taget Domkirken i Mainz, der har Stilprøver lige fra den romanske Stil op til Barokken. Men netop to Kirker af een Støbning, en Spirbygning, og sætte dem ved Siden af Frue Kirke, forrykker helt og holdent det Billede, som man dog skal have, naar man ikke har Lejlighed til selv at have indgaaende Kendskab til disse Ting. Der er saa blevet sagt, at der ved Anbringelse af Spir paa den nuværende Frue Kirke aldrig vil kunne tilvejebringes et saadant Helhedsindtryk, som de to andre her anførte Bygninger bibringe. Nej naturligvis, fordi, som sagt, de to Bygninger ere Bygninger, der ere byggede omkring Taarne. Det er Taarnet, der er Midtpunktet i det.

Saa bliver det sagt i Betænkningen, idet man citerer Martin Borchs Udtalelse: „Kirken som saadan kan ikke have nogen Interesse af at faa Spiret anbragt“. Jo netop, hvis man overhovedet kan tale om, at Kirken kan ønske eller ikke ønske, maa den ønske, at et Spir bliver anbragt, thi det, som nu staar, er ikke en Kirke, men et Tempel. C. F. Hansen, som byggede Kirken, vilde ikke bygge en Kirke, han vilde bygge et Tempel. Han kunde ikke bygge en Kirke, det vise de Forsøg, han gjorde rundt omkring i vort Land. Tiden var aldeles blottet for Sans for Kirker, den rationalistiske Tid kendte ikke, var bleven løsrevet fra den arkitektoniske Sammenhæng, som er i Kirkehistorien. Rationalismen har brudt med det, og det er dens Aand, der hviler over Frue Kirke. Som de to nævnte Domkirker ere en kristelig Mystik i Sten, saaledes er Frue Kirke, som den nu staar, den danske Rationalisme i Sten, og den er der dog kirkelig set ingen særlig Grund til at pleje. Det er rigtigt, naar det fra de unge Arkitekters Side, som ere saa ivrige for, at vi ikke skulle tage imod Spiret, bliver fremhævet, at det Kors, som nu findes paa Kirken, passer ikke arkitektonisk. Det gør det heller ikke kirkeligt, medmindre man vil se paa dette Kors, som man kan gøre det, ikke som et kristent Kors, men som et Soltegn, thi det er det. Naar de se de